Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 27. aprila 2022 *

„Skupna zunanja in varnostna politika – Omejevalni ukrepi glede na razmere v Demokratični republiki Kongo – Zamrznitev sredstev – Omejitve glede vstopa na ozemlja držav članic – Ohranitev imena tožeče stranke na seznamih zadevnih oseb – Dokaz o utemeljenosti uvrstitve in ohranitve na seznamih – Ohranitev dejanskih in pravnih okoliščin, na podlagi katerih so bili sprejeti omejevalni ukrepi“

V zadevi T-108/21,

Ferdinand Ilunga Luyoyo, stanujoč v Kinšasi (Demokratična republika Kongo), ki ga zastopajo T. Bontinck, P. De Wolf, A. Guillerme in T. Payan, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopata M.-C. Cadilhac in H. Marcos Fraile, agentki,

tožena stranka,

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi senat)

v sestavi R. da Silva Passos (poročevalec), predsednik, I. Reine, sodnica, in L. Truchot, sodnik,

sodni tajnik: E. Coulon,

na podlagi pisnega dela postopka,

ker stranki v treh tednih od vročitve obvestila o koncu pisnega dela postopka nista vložili predloga za razpis obravnave in je Splošno sodišče v skladu s členom 106(3) Poslovnika odločilo, da bo o tožbi odločilo brez ustnega dela postopka,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

1 Tožeča stranka, Ferdinand Ilunga Luyoyo, s tožbo, vloženo na podlagi člena 263 PDEU, predlaga razglasitev ničnosti Sklepa Sveta (SZVP) 2020/2033 z dne 10. decembra 2020 o spremembi Sklepa 2010/788/SZVP o omejitvenih ukrepih proti Demokratični republiki Kongo (UL 2020, L 419, str. 30) in Izvedbene uredbe Sveta (EU) 2020/2021 z dne 10. decembra 2020 o izvajanju člena 9 Uredbe (ES) št. 1183/2005 o uvedbi določenih posebnih omejevalnih ukrepov za osebe, ki kršijo embargo na orožje glede Demokratične republike Kongo (UL 2020, L 419, str. 5) (v nadaljevanju skupaj: izpodbijana akta) v delih, v katerih se nanašata nanjo.

Dejansko stanje

Ozadje omejevalnih ukrepov

2 Tožeča stranka je državljan Demokratične republike Kongo, ki je bil poveljnik nacionalne protiizgredne enote Légion nationale d'intervention (LNI) v kongovski nacionalni policiji (PNC) in nato poveljnik enote za varovanje institucij in visokih uradnikov (UPIHP).

3 Ta zadeva spada v okvir omejevalnih ukrepov, ki jih je uvedel Svet Evropske unije za vzpostavitev trajnega miru v Demokratični republiki Kongo in izvajanje pritiska na osebe in subjekte, ki kršijo embargo na orožje, uveden za to državo.

Ukrepi, ki jih je sprejela Unija samostojno

4 Svet je 18. julija 2005 na podlagi členov 60, 301 in 308 ES sprejel Uredbo (ES) št. 1183/2005 o uvedbi določenih posebnih omejevalnih ukrepov za osebe, ki kršijo embargo na orožje glede Demokratične republike Kongo (UL 2005, L 193, str. 1).

5 Svet je 20. decembra 2010 na podlagi člena 29 PEU sprejel Sklep 2010/788/SZVP o omejitvenih ukrepih proti Demokratični republiki Kongo in razveljavitvi Skupnega stališča 2008/369/SZVP (UL 2010, L 336, str. 30).

6 Svet je 17. oktobra 2016 sprejel sklepe, v katerih je najprej izrazil močno zaskrbljenost Evropske unije zaradi razmer v Demokratični republiki Kongo, ki jih je poslabšalo „skrajno nasilje, ki je izbruhnilo 19. in 20. septembra 2016, zlasti v Kinšasi [(Demokratična republika Kongo)]“, ter opozoril, „da so za izvedbo volitev v prvi vrsti odgovorne [oblasti Demokratične republike Kongo]“. Svet je nato navedel, da se mora vlada Demokratične republike Kongo za zagotovitev ustreznega okolja za izvedbo dialoga in volitev, jasno zaobljubiti, da bo spoštovala človekove pravice in pravno državo ter končala vse zlorabe pravosodnega sistema v politične namene. Poleg tega je navedel, da Unija poziva k izpustitvi vseh političnih zapornikov ter ustavitvi politično motiviranih sodnih postopkov proti opoziciji in civilni družbi, pa tudi rehabilitaciji žrtev političnih obsodb, ter dodal, da prepoved miroljubnih demonstracij ter ustrahovanje in nadlegovanje opozicije, civilne družbe in medijev onemogočajo pripravo mirne in demokratične tranzicije. Na koncu je Svet navedel, da bo Unija „uporabila vsa razpoložljiva sredstva, vključno z omejevalnimi ukrepi proti tistim posameznikom, ki so odgovorni za hude kršitve človekovih pravic in spodbujanje k nasilju, ter tistim, ki bi lahko ovirali sporazumno in mirno rešitev krize, s katero bi ustregli želji kongovskega ljudstva, da izvoli svoje predstavnike“.

7 Svet je 12. decembra 2016 na podlagi člena 29 PEU sprejel Sklep (SZVP) 2016/2231 o spremembi Sklepa 2010/788 (UL 2016, L 336 I, str. 7).

8 Svet je istega dne na podlagi člena 215 PDEU sprejel Uredbo (EU) 2016/2230 o spremembi Uredbe št. 1183/2005 (UL 2016, L 336 I, str. 1).

9 V uvodnih izjavah od 2 do 4 Sklepa 2016/2231 so ponovljeni sklepi, ki jih je Svet sprejel 17. oktobra 2016, kot so navedeni v točki 6 zgoraj.

10 Svet je 6. marca 2017 sprejel sklepe, v katerih je najprej izrazil zaskrbljenost Unije zaradi političnih razmer v Demokratični republiki Kongo, zlasti zaradi varnostnih razmer v več regijah države, kjer prihaja do prekomerne uporabe sile. Potem ko je obsodil hude kršitve človekovih pravic, je izjavil, da je odpravljanje nekaznovanosti za kršitve eden od nujnih pogojev za mirno tranzicijo in trajnostno stabilizacijo države. Svet je nazadnje navedel, da Unija izraža obžalovanje zaradi izbruhov nasilja v treh provincah (obeh provincah Kasai in provinci osrednji Kongo) (Demokratična republika Kongo) ter je zaskrbljena zaradi informacij o hudih kršitvah človekovih pravic in humanitarnega prava s strani lokalnih milic v obeh provincah Kasai, še zlasti zaradi novačenja in nezakonitega izkoriščanja otrok vojakov ter poboja civilistov, ki so ga izvedle varnostne sile Demokratične republike Kongo; v skladu z mednarodnim pravom bi lahko bila ta dejanja obravnavana kot vojni zločini.

11 Svet je 29. maja 2017 med drugim na podlagi člena 31(2) PEU in člena 6(2) Sklepa 2010/788 sprejel Izvedbeni sklep (SZVP) 2017/905 o izvajanju Sklepa 2010/788 (UL 2017, L 138 I, str. 6). Svet je istega dne sprejel Izvedbeno uredbo (EU) 2017/904 o izvajanju člena 9(2) Uredbe št. 1183/2005 (UL 2017, L 138 I, str. 1).

Merila za sprejetje omejevalnih ukrepov proti Demokratični republiki Kongo

12 Člen 3(2) Sklepa 2010/788, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2016/2231, določa:

„Omejitveni ukrepi, določeni v členu 4(1) ter členu 5(1) in (2), se uveljavijo za osebe in subjekte, ki:

(a) ovirajo sporazumno in miroljubno rešitev, ki bi omogočila izvedbo volitev v [Demokratični republiki] Kongo, tudi z nasilnimi dejanji, represijo ali pozivanjem k nasilju ali s spodkopavanjem pravne države;

(b) sodelujejo pri načrtovanju, vodenju ali izvajanju dejanj, ki pomenijo hude kršitve ali zlorabe človekovih pravic v [Demokratični republiki] Kongo;

(c) so povezani z osebami in subjekti iz točk (a) in (b);

kot so navedeni na seznamu v Prilogi II.“

13 V skladu s členom 4(1) Sklepa 2010/788, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2016/2231, „[d]ržave članice sprejmejo ukrepe, ki so potrebni, da se osebam iz člena 3 prepreči vstop na njihovo ozemlje ali tranzit prek njega“.

14 V skladu s členom 5(1) in (2) Sklepa 2010/788, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2016/2231, je določeno:

„1. Zamrznejo se vsa sredstva, drugo finančno premoženje in gospodarski viri, ki so v lasti oseb ali subjektov iz člena 3 oziroma jih ti neposredno ali posredno nadzorujejo ali ki jih imajo subjekti v lasti teh oseb ali subjektov oziroma jih ti neposredno ali posredno nadzorujejo ali delujejo v njihovem imenu oziroma po njihovih navodilih in so navedeni v prilogah I in II.

2. Osebam ali subjektom iz odstavka 1 se niti neposredno niti posredno ne dajo na voljo sredstva, drugo finančno premoženje ali gospodarski viri niti ne smejo od njih imeti koristi.“

15 Člen 2b(1) Uredbe št. 1183/2005, kakor je bila spremenjena z Uredbo 2016/2230, določa:

„Priloga Ia vsebuje fizične ali pravne osebe, subjekte ali organe, ki jih je Svet uvrstil na seznam iz katerega koli od naslednjih razlogov:

(a) oviranje sporazumne in miroljubne rešitve, ki bi omogočila izvedbo volitev v Demokratični republiki Kongo, tudi z nasilnimi dejanji, represijo ali pozivanjem k nasilju ali s spodkopavanjem pravne države;

(b) načrtovanje, vodenje in izvajanje dejanj, ki pomenijo hude kršitve ali zlorabe človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo;

(c) povezanost s fizičnimi ali pravnimi osebami, subjekti ali organi iz točk (a) in (b).“

16 Člen 2 Uredbe št. 1183/2005, kakor je bila spremenjena z Uredbo 2016/2230, določa:

„1. Zamrznejo se vsa sredstva in gospodarski viri, ki posredno ali neposredno pripadajo, so v lasti, posesti ali pod nadzorom fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa s seznama v Prilogi I ali Prilogi Ia, vključno s tretjo osebo, ki deluje v njihovem imenu ali po njihovih navodilih.

2. Nobena sredstva ali gospodarski viri ne smejo biti neposredno ali posredno dani na voljo ali v korist fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom s seznama v Prilogi I ali Prilogi Ia.“

Začetno trajanje uporabe omejevalnih ukrepov

17 V skladu s členom 9(2) Sklepa 2010/788, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2016/2231, se „[u]krepi iz člena 3(2) uporabljajo do 12. decembra 2017“, in „[č]e Svet meni, da cilji ukrepov niso bili doseženi, jih po potrebi obnovi ali spremeni“.

Prva uvrstitev tožeče stranke na seznam oseb, za katere veljajo omejevalni ukrepi

18 S Sklepom 2016/2231 in Uredbo 2016/2230 je bila tožeča stranka uvrščena na seznama oseb in subjektov, za katere veljajo omejevalni ukrepi iz Priloge II k Sklepu 2010/788 in Priloge Ia k Uredbi št. 1183/2005 (v nadaljevanju skupaj: sporna seznama).

19 Svet je tako uvrstitev utemeljil z naslednjimi razlogi:

„Kot poveljnik protiizgredne enote [LNI] kongovske nacionalne policije je bil Ferdinand Ilunga Luyoyo odgovoren za nesorazmerno uporabo sile in nasilno represijo septembra 2016 v Kinšasi. V tej funkciji je Ferdinand Ilunga Luyoyo torej sodeloval pri načrtovanju, vodenju in izvajanju dejanj, ki pomenijo hude kršitve človekovih pravic v [Demokratični republiki] Kongo.“

20 Tožeča stranka je 6. marca 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo, vpisano pod številko T-143/17, s katero je v bistvu predlagala razglasitev ničnosti Uredbe 2016/2230 v delu, v katerem se ta akt nanaša nanjo. Potem ko je tožeča stranka umaknila tožbo, je bila zadeva s sklepom z dne 7. decembra 2018, Ilunga Luyoyo/Svet (T-143/17, neobjavljen, EU:T:2018:987), izbrisana iz registra Splošnega sodišča.

Prva tri podaljšanja omejevalnih ukrepov, uvedenih zoper tožečo stranko

21 S Sklepom Sveta (SZVP) 2017/2282 z dne 11. decembra 2017 o spremembi Sklepa 2010/788 (UL 2017, L 328, str. 19) so bili omejevalni ukrepi zoper tožečo stranko z enako obrazložitvijo ohranjeni do 12. decembra 2018.

22 Tožeča stranka je 8. marca 2018 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo, vpisano pod številko T-166/18, zoper Sklep 2017/2282 v delu, v katerem se ta sklep nanaša nanjo. Ta tožba je bila zavrnjena s sodbo z dne 12. februarja 2020, Ilunga Luyoyo/Svet (T-166/18, neobjavljena, EU:T:2020:50).

23 Svet je 10. decembra 2018 sprejel Sklep (SZVP) 2018/1940 o spremembi Sklepa 2010/788 (UL 2018, L 314, str. 47) in Izvedbeno uredbo (EU) 2018/1931 o izvajanju člena 9 Uredbe št. 1183/2005 (UL 2018, L 314, str. 1). S tema aktoma je bila uvrstitev tožeče stranke na sporna seznama ohranjena do 12. decembra 2019. Razlogi za uvrstitev tožeče stranke na sporna seznama so bili dopolnjeni z navedbo, da je bil „[j]ulija 2017 […] Ferdinand Ilunga Luyoyo imenovan za poveljnika enote kongovske nacionalne policije, ki je odgovorna za varovanje institucij in visokih uradnikov“.

24 Tožeča stranka je 20. februarja 2019 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo, vpisano pod številko T-124/19, zoper Sklep 2018/1940 in Izvedbeno uredbo 2018/1931 v delu, v katerem se ta akta nanašata nanjo. Ta tožba je bila zavrnjena s sodbo z dne 3. februarja 2021, Ilunga Luyoyo/Svet (T-124/19, neobjavljena, EU:T:2021:63).

25 Svet je 9. decembra 2019 sprejel Sklep (SZVP) 2019/2109 o spremembi Sklepa 2010/788 (UL 2019, L 318, str. 134) in Izvedbeno uredbo (EU) 2019/2101 o izvajanju člena 9 Uredbe št. 1183/2005 (UL 2019, L 318, str. 1). S tema aktoma je bila uvrstitev tožeče stranke na sporna seznama ohranjena do 12. decembra 2020. Svet je dopolnil razloge za tako uvrstitev, tako da je za sklicevanjem na njegove funkcije poveljnika UPIHP dodal izjavo, da „[k]ot tak nosi odgovornost za kršitve človekovih pravic, ki jih je nedavno zagrešil PNC“.

26 Svet je z dopisom z dne 10. decembra 2019 tožečo stranko uradno obvestil o Sklepu 2019/2109 in jo pozval, naj – če želi predložiti nove pripombe – te pošlje do 1. septembra 2020.

27 Tožeča stranka je 19. februarja 2020 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo, vpisano pod številko T-101/20, zoper Sklep 2019/2109 in Izvedbeno uredbo 2019/2101 v delu, v katerem se ta akta nanašata nanjo. Ta tožba je bila zavrnjena s sodbo z dne 15. septembra 2021, Ilunga Luyoyo/Svet (T-101/20, neobjavljena, EU:T:2021:575).

Pregled

28 Odvetniki tožeče stranke so z dopisom z dne 4. junija 2020 Svetu predložili zahtevo za dostop do spisa in prosili, da se rok za predložitev dokazov v podporo zahtevku za pregled uvrstitve njenega imena na sporna seznama podaljša do 1. oktobra 2020.

29 Svet je z dopisom z dne 7. julija 2020 odvetnike tožeče stranke obvestil, da je ugodil njihovi prošnji za podaljšanje roka za vložitev zahtevka za pregled do 1. oktobra 2020.

30 Svet je z dopisom z dne 23. julija 2020 odvetnikom tožeče stranke poslal osem delovnih dokumentov.

31 Odvetniki tožeče stranke so 1. oktobra 2020 Svetu uradno predložili zahtevek za pregled, v katerem so med drugim trdili, da je Svet storil napako pri presoji. V zvezi s tem so poudarili, da so se funkcije tožeče stranke spremenile, saj od decembra 2019 ni opravljala nobene dejanske funkcije v kongovski policiji, čeprav je ohranila čin generala in pripadajočo plačo, ter da v letu 2020 ni imela nobene funkcije ali sodelovala v nobeni politični, vojaški ali upravni dejavnosti Demokratične republike Kongo, saj je zasebno opravljala mandat predsednika kongovske boksarske zveze.

32 V prilogah k dopisu, ki ga je Svet 30. oktobra 2020 poslal odvetnikom tožeče stranke, jim je posredoval štiri delovne dokumente v zvezi z uvrstitvijo imena tožeče stranke na sporna seznama.

33 Svet je v dopisu z dne 30. oktobra 2020 navedel, da je zaradi teh elementov razmislil o posodobitvi obrazložitve v zvezi s tožečo stranko z navedbo, da je bil poveljnik UPIHP „do decembra 2019“, in dopolnitvijo, da je „obdržal čin generala in je še vedno dejaven na javnem prizorišču v [Demokratični republiki] Kongo“.

34 Svet je še navedel, da bi morala tožeča stranka, če bi želela predložiti nove pripombe, te poslati do 20. novembra 2020.

35 V dopisu z dne 20. novembra 2020, naslovljenem na Svet, so odvetniki tožeče stranke predložili pripombe v zvezi z dokumenti, navedenimi v točki 32 zgoraj, pri čemer so trdili, da nobeden od njih ne upravičuje podaljšanja zadevnih ukrepov. Zlasti so opozorili, da čeprav se je eden od elementov, ki jih je Svet predložil v prilogi k dopisu z dne 30. oktobra 2020, nanašal na novo funkcijo tožeče stranke kot predsednika kongovske boksarske zveze, izpodbijajo utemeljenost tega razloga za ohranitev uvrstitve njenega imena na spornih seznamih.

Četrto podaljšanje omejevalnih ukrepov, uvedenih zoper tožečo stranko

36 Svet je 10. decembra 2020 sprejel izpodbijana akta, s katerima je bila uvrstitev tožeče stranke na sporna seznama ohranjena do 12. decembra 2021, pri čemer se je obrazložitev za tako uvrstitev zdaj glasila:

„Ferdinand Ilunga Luyoyo je bil kot poveljnik protiizgredne enote kongovske nacionalne policije (PNC), imenovane [LNI], do leta 2017 in poveljnik enote, pristojne za varovanje institucij in visokih uradnikov v PNC, do decembra 2019 odgovoren za nesorazmerno uporabo sile in surovo represijo septembra 2016 v Kinšasi in nosi odgovornost za kršitve človekovih pravic, ki jih je naknadno zagrešila PNC.

Ferdinand Ilunga Luyoyo je torej sodeloval pri načrtovanju, vodenju ali storitvi dejanj, ki pomenijo hudo kršitev ali zlorabo človekovih pravic v [Demokratični republiki] Kongo.

Ferdinand Ilunga Luyoyo je obdržal čin generala in je še vedno dejaven na javnem prizorišču v [Demokratični republiki] Kongo.“

37 Svet je z dopisom z dne 11. decembra 2020 tožečo stranko uradno obvestil o Sklepu 2020/2033 in opozoril, da se kršitve človekovih pravic nadaljujejo.

38 V istem dopisu je Svet navedel, da položaj tožeče stranke v času sprejetja izpodbijanih aktov upravičuje ohranitev njenega imena na spornih seznamih, ker je bil „kot poveljnik protiizgredne enote PNC do leta 2017 in poveljnik [UPIHP] v PNC do decembra 2019 odgovoren za nesorazmerno uporabo sile in surovo represijo septembra 2016 v Kinšasi in nosi odgovornost za kršitve človekovih pravic, ki jih je naknadno zagrešila PNC,“ ter da je, „čeprav ni več zasedal položaja v PNC, obdržal čin generala in ostal dejaven na javnem prizorišču v [Demokratični republiki] Kongo, kar je razvidno iz dokumentov, ki so mu bili predloženi“.

39 Svet je dodal, da bi morala tožeča stranka, če bi želela predložiti nove pripombe, te poslati do 1. septembra 2021.

Predlogi strank

40 Tožeča stranka je 19. februarja 2021 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo. Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– izpodbijana akta razglasi za nična v delu, v katerem se nanašata nanjo;

– Svetu naloži plačilo stroškov.

41 Svet Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrne;

– podredno, v primeru razglasitve ničnosti izpodbijanih aktov ohrani učinke Sklepa 2020/2033 „do začetka učinkovanja razglasitve delne ničnosti Izvedbene uredbe 2020/2021“;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

42 Tožeča stranka v podporo svojih predlogov za razglasitev ničnosti izpodbijanih aktov navaja dva tožbena razloga: prvi se nanaša na kršitev pravice do izjave, drugi pa na napake pri presoji. Splošno sodišče meni, da je treba najprej preučiti drugi tožbeni razlog.

Drugi tožbeni razlog: napake pri presoji

43 Na prvem mestu, tožeča stranka zatrjuje očitno napako pri presoji glede okvira pregleda demokratičnih in političnih razmer v Demokratični republiki Kongo pred podaljšanjem omejevalnih ukrepov proti njej.

44 Na drugem mestu, tožeča stranka v bistvu izpodbija utemeljenost izpodbijanih aktov v delu, v katerem ohranjata njeno ime na spornih seznamih, čeprav ob sprejetju teh aktov ni bilo mogoče šteti, da je bila vpletena v hude kršitve človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo.

45 Po eni strani tožeča stranka Svetu očita, da je ohranil njeno ime na spornih seznamih zaradi preteklih dejanj in zaradi funkcij, ki jih ob sprejetju spornih aktov ni več opravljala, ne da bi upošteval merilo za uvrstitev, ki je bilo oblikovano v sedanjem času.

46 V zvezi s tem tožeča stranka trdi, da od leta 2017, ko je odšla iz LNI PNC, ne zaseda več nobene poveljniške funkcije v PNC in da od decembra 2019 ni več poveljnik UPIHP. Poudarja, da čeprav je obdržala čin generala, ne izvaja več nobenih posebnih javnih pooblastil.

47 Po drugi strani tožeča stranka izpodbija elemente, ki jih je upošteval Svet in se nanašajo na njeno funkcijo predsednika kongovske boksarske zveze, ker ta funkcija, ki jo opravlja zasebno, ne omogoča, da bi se štelo, da je še naprej vpletena v dejanja, ki utemeljujejo ohranitev omejevalnih ukrepov proti njej. Tožeča stranka zlasti – zaradi pristranskosti avtorja – izpodbija upoštevnost in dokazno vrednost članka z dne 8. oktobra 2020, objavljenega na spletnem mestu desc-wondo.org, iz katerega izhaja, da ima zaradi te funkcije še vedno politični vpliv.

48 Svet trdi, da cilji omejevalnih ukrepov, ki vključujejo zlasti podporo pravni državi in človekovim pravicam, ob sprejetju izpodbijanih aktov niso bili doseženi, predvsem ker so se v zadevnem obdobju pregleda nadaljevale hude kršitve človekovih pravic, storjene od agentov PNC. Poleg tega trdi, da se je režim, ki ga je vodil nekdanji predsednik, le delno spremenil leta 2019, ko je bil imenovan novi predsednik Demokratične republike Kongo, in da so se te politične razmere nadaljevale tudi v letu 2020. Poudarja tudi, da tožeča stranka ni predložila dokazov ali indicev, da je zavzela stališče, ki se distancira od nekdanjega režima. Zato meni, da se je bilo treba ob odsotnosti dovolj velike spremembe političnih in varnostnih razmer v Demokratični republiki Kongo ob sprejetju izpodbijanih ukrepov sklicevati na sedanji položaj tožeče stranke, da bi se ocenilo nadaljevanje dejanskih in pravnih okoliščin, ki so bile podlaga za sprejetje omejevalnih ukrepov, ter potrebo po njihovi ohranitvi za dosego njihovega cilja.

49 V zvezi s tem Svet ugotavlja, da je tožeča stranka sicer z decembrom 2019 prenehala opravljati naloge poveljnika UPIHP, saj je bila suspendirana zaradi vpletenosti v nasilna in agresivna dejanja proti odvetniku, vendar je obdržala čin generala in je še naprej dejavna na javnem prizorišču v Demokratični republiki Kongo, zlasti zaradi svoje nove funkcije predsednika kongovske boksarske zveze, ki naj bi bila zelo politizirana in mu omogoča vzdrževanje tesnih stikov s političnimi akterji na čelu države.

50 Svet te ugotovitve povezuje z dejstvom, da je tožeča stranka prenehala opravljati naloge poveljnika UPIHP šele decembra 2019, torej komaj leto dni pred sprejetjem izpodbijanih aktov, in da je bila poleg tega septembra 2016 vpletena v dejanja, ki pomenijo hude kršitve človekovih pravic, in v dejanja, ki jih je pozneje storila PNC, ter v nasilna dejanja decembra 2019. Zato meni, da je lahko upravičeno sklepal, da je treba omejevalne ukrepe proti tožeči stranki ohraniti, da bi se dosegli njihovi cilji, ter da je imel skladne in zanesljive dokaze, ki so mu omogočili, da je v zvezi s tožečo stranko sprejel posodobljene sklepe iz izpodbijanih aktov.

51 Uvodoma je treba spomniti, da v skladu s sodno prakso učinkovitost sodnega nadzora, ki ga zagotavlja člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, med drugim zahteva, da se sodišče Unije prepriča, da sklep, s katerim so bili omejevalni ukrepi sprejeti ali ohranjeni in ki je za zadevno osebo ali subjekt posamični akt, temelji na dovolj trdni dejanski podlagi. To pomeni, da je treba preveriti dejstva, ki so navedena v obrazložitvi, na kateri navedeni sklep temelji, tako da sodni nadzor ni omejen na presojo abstraktne verjetnosti navedenih razlogov, ampak se nanaša na vprašanje, ali so ti razlogi – oziroma vsaj eden od njih, za katerega se šteje, da sam po sebi zadostuje za utemeljitev tega sklepa – utemeljeni (sodba z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 119).

52 Svet mora v primeru izpodbijanja dokazati utemeljenost razlogov, navedenih proti zadevni osebi, in ni zadnjenavedena tista, ki mora predložiti negativni dokaz o neutemeljenosti navedenih razlogov (glej v tem smislu sodbi z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 121, in z dne 28. novembra 2013, Svet/Fulmen in Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, točka 66).

53 V zvezi s tem se ne zahteva, da mora Svet sodišču Unije predložiti vse informacije in dokaze, ki se nanašajo na razloge, navedene v aktu, za katerega se predlaga razglasitev ničnosti. Vendar pa morajo biti razlogi, ki so bili navedeni zoper zadevno osebo, utemeljeni z informacijami ali dokazi (glej v tem smislu sodbi z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 122, in z dne 28. novembra 2013, Svet/Fulmen in Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, točka 67).

54 Presojo, ali je dejanska podlaga, ki jo je upošteval Svet, dovolj trdna, je treba opraviti tako, da se dokazi in informacije ne preučijo ločeno, temveč v okviru, v katerega so umeščeni. Svet namreč izpolni dokazno breme, ki ga nosi, če sodišču Unije predloži vrsto dovolj konkretnih, natančnih in skladnih indicev, ki omogočajo, da se dokaže obstoj zadostne povezave med osebo, za katero velja ukrep zamrznitve njenih sredstev, in režimom ali na splošno spornimi položaji (glej sodbo z dne 20. julija 2017, Badica in Kardiam/Svet, T-619/15, EU:T:2017:532, točka 99 in navedena sodna praksa).

55 Poleg tega je treba spomniti, da so omejevalni ukrepi po naravi varstveni in že po definiciji začasni ukrepi, katerih veljavnost je vedno odvisna od tega, ali so dejanske in pravne okoliščine, na podlagi katerih so bili ti ukrepi sprejeti, še vedno podane, in od tega, ali jih je treba, da bi bil njihov cilj uresničen, ohraniti v veljavi. Iz tega izhaja, da mora Svet pri rednem pregledu teh omejevalnih ukrepov ponovno presoditi razmere in pripraviti analizo učinka takih ukrepov, da se ugotovi, ali so omogočili dosego ciljev prvotne uvrstitve imen zadevnih oseb in subjektov na sporni seznam ali pa je v zvezi s temi osebami in subjekti še vedno mogoča enaka ugotovitev (sodba z dne 12. februarja 2020, Amisi Kumba/Svet, T-163/18, EU:T:2020:57, točki 58 in 59).

56 V tem okviru je Splošno sodišče razsodilo, da se Svet lahko odloči, da ohrani imena oseb na spornih seznamih z ohranitvijo razlogov, ki se nanašajo na pretekla dejstva in so bili upoštevani v prejšnjih odločbah v zvezi z njimi, ne da bi zadevne osebe v obdobju pred pregledom storile nove kršitve človekovih pravic, če je takšna ohranitev upravičena glede na vse pomembne okoliščine in zlasti glede na dejstvo, da cilji omejevalnih ukrepov niso doseženi (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2020, Amisi Kumba/Svet, T-163/18, EU:T:2020:57, točke od 82 do 84 in navedena sodna praksa).

57 V obravnavanem primeru iz uvodnih izjav 3 in 4 Sklepa 2016/2231 izhaja, da so bili zadevni omejevalni ukrepi proti nekaterim kategorijam oseb, zlasti tistim, ki sodelujejo pri hudih kršitvah človekovih pravic, med drugim namenjeni stabilizaciji razmer v Demokratični republiki Kongo s spodbujanjem vlade, da zagotovi ozračje, ki spodbuja demokratični dialog, zagotovi spoštovanje človekovih pravic in pravne države ter konča vse zlorabe pravosodnega sistema v politične namene, da bi se zagotovilo neodvisno sojenje storilcem hudih kršitev teh pravic (glej točke od 6 do 11 zgoraj). S tem namenom naj bi ustvarili pritisk na odgovorne za nestabilne varnostne razmere v Demokratični republiki Kongo.

58 Tako je bilo ime tožeče stranke s Sklepom 2016/2231 in Uredbo 2016/2230 uvrščeno na sporna seznama, in sicer v bistvu na podlagi dejstva, da je bila poveljnik LNI, enote PNC, ki je bila vpletena v nesorazmerno uporabo sile in nasilno zatiranje demonstracij, ki so potekale v Kinšasi septembra 2016. Splošno sodišče je v zvezi s tem že ugotovilo, da so ti razlogi ugotovljeni v sodbah z dne 12. februarja 2020, Ilunga Luyoyo/Svet (T-166/18, neobjavljena, EU:T:2020:50, točke od 87 do 136), in z dne 3. februarja 2021, Ilunga Luyoyo/Svet (T-124/19, neobjavljena, EU:T:2021:63, točke od 96 do 144), ki se nanašata na prvo oziroma drugo podaljšanje uvrstitve imena tožeče stranke na sporna seznama.

59 Poleg tega je Svet s sprejetjem Sklepa 2019/2109 in Izvedbene uredbe 2019/2101, s katerima je tretjič podaljšal uvrstitev imena tožeče stranke na sporna seznama, v obrazložitev te uvrstitve dodal, da je tožeča stranka, ki je od julija 2017 poveljnik UPIHP v okviru PNC, odgovorna za kršitve človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo, ki jih je storila PNC. Splošno sodišče je v tožbi v zvezi s tema aktoma ugotovilo, da je Svet v zadostnem obsegu dokazal povezavo med tožečo stranko in temi kršitvami (glej v tem smislu sodbo z dne 15. septembra 2021, Ilunga Luyoyo/Svet, T-101/20, neobjavljena, EU:T:2021:575, točke od 156 do 160).

60 V izpodbijanih aktih, katerih besedilo je povzeto v točki 36 zgoraj, se Svet še naprej sklicuje na dejstva, opisana v točkah 58 in 59 zgoraj, ki se nanašajo na vpletenost tožeče stranke v kršitve človekovih pravic v vlogi poveljnika najprej LNI do leta 2017 in nato UPIHP. Vendar je Svet posodobil obrazložitev zoper tožečo stranko tako, da je po eni strani navedel, da je bila poveljnik UPIHP do decembra 2019, po drugi strani pa dodal, da je obdržala čin generala in je še naprej dejavna na javnem prizorišču v Demokratični republiki Kongo.

61 Tožeča stranka izpodbija utemeljenost ohranitve zadevnih omejevalnih ukrepov v zvezi z njo, kot je bilo odločeno v izpodbijanih aktih, ker ob sprejetju teh aktov ni več opravljala nobene funkcije v PNC in ker njena nova funkcija predsednika kongovske boksarske zveze v bistvu ni omogočala, da bi se v zadostnem obsegu dokazal obstoj povezave med njo in varnostnimi razmerami v Demokratični republiki Kongo. Zato je treba preveriti, ali se je Svet v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 55 in 56 zgoraj, ob koncu ponovne presoje razmer, opravljene v okviru pregleda zadevnih omejevalnih ukrepov, lahko še naprej skliceval na pretekla dejstva, ki so bila navedena v prejšnjih sklepih o tožeči stranki, da bi utemeljil ohranitev omejevalnih ukrepov proti njej.

62 V zvezi s tem je treba po eni strani glede varnostnih razmer v Demokratični republiki Kongo ob sprejetju izpodbijanih aktov ugotoviti, da je imel Svet na voljo vrsto informacij iz različnih virov, da so bile kljub izvedbi predsedniških volitev 30. decembra 2018 razmere glede spoštovanja pravne države in človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo še vedno zaskrbljujoče. Ugotovitev o naraščajočem trendu kršitev človekovih pravic v zadevnem obdobju pregleda, zlasti tistih v zvezi z demokratičnim prostorom, ki so jih storili agenti PNC, je namreč podprta z dokazi, ki jih je Svet posredoval tožeči stranki v prilogah k dopisu z dne 30. oktobra 2020, zlasti tremi obvestili Skupnega urada Združenih narodov za človekove pravice (UNJHRO) o glavnih trendih kršitev človekovih pravic med januarjem in junijem 2020 ter julija in avgusta 2020.

63 Svet je torej imel dovolj dokazov, da je lahko menil, da so izpolnjeni pogoji iz člena 3(2)(b) Sklepa 2010/788 in člena 2b(1)(b) Uredbe št. 1183/2005.

64 Po drugi strani pa v zvezi z osebnim položajem tožeče stranke ob sprejetju izpodbijanih aktov med strankama, na prvem mestu, ni sporno, da tožeča stranka od decembra 2019 ni več opravljala nobenih funkcij v PNC. Poleg tega je Svet te informacije že imel v času pregleda omejevalnih ukrepov proti tožeči stranki. To dokazuje njegov dopis tožeči stranki z dne 30. oktobra 2020, v katerem jo je obvestil, da namerava te informacije upoštevati pri posodobitvi obrazložitve v zvezi z njo.

65 V teh okoliščinah je treba, na drugem mestu, preučiti obrazložitev izpodbijanih aktov, po kateri je bila ob sprejetju izpodbijanih aktov ohranitev tožeče stranke na spornih seznamih še naprej utemeljena, ker je tožeča stranka kljub svoji vpletenosti v različne kršitve človekovih pravic med septembrom 2016 in decembrom 2019 ohranila svoj čin generala in opravljala novo funkcijo predsednika kongovske boksarske zveze, kar ji je omogočalo vpliv na politični ravni.

66 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da se Svet ni oprl na noben dokaz, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti povezavo med kršitvami človekovih pravic in tožečo stranko od decembra 2019, to je skoraj eno leto pred sprejetjem izpodbijanih aktov.

67 Iz članka na spletnem mestu actualite.cd z dne 18. decembra 2019 z naslovom „[République démocratique du Congo]: pour avoir agressé un avocat à Lubumbashi, la police suspend le général Ilunga Luyoyo“ ([Demokratična republika Kongo]: zaradi napada na odvetnika v Lubumbashiju policija suspendirala generala Ilunga Luyoyo), ki ga je Svet priložil dopisu z dne 30. oktobra 2020, res izhaja, da je bila tožeča stranka osebno udeležena pri napadu na odvetnika. Vendar pa je bila tožeča stranka prav zaradi teh dejstev razrešena s funkcije v PNC. Poleg tega je v tem članku navedeno, da je do zadevnega napada prišlo po sporu med tožečo stranko in osebo, ki je bila poleg tega odvetnik, in sicer iz razlogov, ki se nanašajo na zasebno sfero in ne posebej na to funkcijo. Poleg tega iz spisa Sveta ni razvidno niti Svet ne trdi, da je bila tožeča stranka ob sprejetju izpodbijanih ukrepov, skoraj leto dni po navedenih dogodkih, ponovno postavljena na svoje prejšnje funkcije v PNC ali na katero koli drugo funkcijo, povezano z varnostnimi razmerami v Demokratični republiki Kongo, niti da bi to lahko bila.

68 Drugič, samo dejstvo, da je tožeča stranka po prenehanju svojih funkcij v PNC decembra 2019 obdržala čin generala, ne omogoča sklepa, da bi lahko opravljala kakršno koli vlogo v zvezi z varnostnimi silami v Demokratični republiki Kongo. Tega poleg tega ne trdi Svet, ki se omejuje na ugotovitev, da je tožeča stranka obdržala čin generala, medtem ko tožeča stranka v tožbi izrecno navaja, da „nima več posebnih pooblastil“.

69 Tretjič, v zvezi s funkcijo tožeče stranke kot predsednika kongovske boksarske zveze se Svet sklicuje na tri članke, in sicer na članek na spletnem mestu Matininfos.net z dne 9. septembra 2020, naslovljen „Boxe: Ilunga Makabu défendra sa ceinture WBC en novembre à Kinshasa“ (Boks: Ilunga Makabu bo pas WBC branil novembra v Kinšasi), članek na spletnem mestu Scoop.rdc z dne 5. februarja 2020, naslovljen „Sacré champion du monde de boxe ‚WBC' golden: Junior Makabu Ilunga reçu par Fatshi!“ (Kronan svetovni boksarski prvak WBC Golden: Fatshi sprejel Juniorja Makabuja Ilungo!), in članek z dne 8. oktobra 2020, objavljen na spletnem mestu desc-wondo.org, naslovljen „L'Union européenne doit prolonger les sanctions contre les anciens collaborateurs de Joseph Kabila“ (Evropska unija mora podaljšati sankcije proti nekdanjim sodelavcem Josepha Kabile“ (v nadaljevanju: članek z dne 8. oktobra 2020).

70 Res je, da se članek z dne 8. oktobra 2020 sklicuje na dejstvo, da „tožeča stranka še naprej zaseda zelo politizirano funkcijo“.

71 Ne glede na zanesljivost članka z dne 8. oktobra 2020, ki jo je tožeča stranka izpodbijala zaradi domnevne pristranskosti njegovega avtorja, pa ta ne vsebuje nobenih konkretnih informacij, ki bi potrjevale vpliv, ki bi ga predsednik nacionalne boksarske zveze v Demokratični republiki Kongo lahko imel na varnostno politiko.

72 Poleg tega je bilo v drugih dveh člankih iz točke 69 zgoraj navedeno, da je bila tožeča stranka v zadevnem obdobju pregleda v stiku s političnimi organi Demokratične republike Kongo v okviru svoje funkcije predsednika kongovske boksarske zveze, ko je predsedstvo republike priredilo častni sprejem za mladega kongovskega profesionalnega boksarja, ki je postal svetovni prvak, in ko je ta boksar ministrstvo za šport in rekreacijo zaprosil za finančno podporo za svojo športno dejavnost.

73 Vendar iz teh dejstev ni razvidno, da je tožeča stranka presegla običajno opravljanje nalog predsednika nacionalne športne zveze, saj lahko te naloge med drugim vključujejo podporo profesionalnim športnikom na tem področju s podpiranjem prošenj za subvencije ministrstva, ki je posebej pristojno za to področje, in njihovim spremljanjem na javnih častnih sprejemih.

74 Zato članka, opisana v točki 72 zgoraj, ne omogočata potrditve informacij iz članka z dne 8. oktobra 2020, da je tožeča stranka kot predsednik kongovske boksarske zveze opravljala „zelo politizirane“ funkcije.

75 Iz navedenega izhaja, da, prvič, tožeča stranka ni več opravljala nobene funkcije v zvezi s PNC v daljšem obdobju skoraj enega leta pred sprejetjem izpodbijanih aktov in da, drugič, Svet ni zadovoljivo dokazal, da je imela tožeča stranka možnost vplivati na varnostno politiko Demokratične republike Kongo.

76 Posledično okoliščine, navedene v izpodbijanih aktih, da je tožeča stranka obdržala svoj čin generala in ostala dejavna na javnem prizorišču, ne dopuščajo sklepa, da je bila ohranitev omejevalnih ukrepov v zvezi z njo še naprej upravičena za dosego ciljev teh ukrepov, in sicer zlasti za podporo izboljšanju stanja človekovih pravic v tej državi.

77 Nazadnje, v zvezi z možnostjo Sveta, da se sklicuje na dejstvo, da tožeča stranka ni zavzela stališča, s katerim bi se distancirala od nekdanjega režima na oblasti v Demokratični republiki Kongo, je treba poudariti, da lahko Svet v določenih okoliščinah, ki so specifične za vsak primer, šteje to, da se zadevna oseba ni distancirala od režima na oblasti, za element, ki ga je treba upoštevati v podporo ohranitvi omejevalnih ukrepov proti njej.

78 Vendar je v obravnavanem primeru iz zgoraj navedenega razvidno, da tožeča stranka že precej časa, skoraj eno leto pred sprejetjem izpodbijanih ukrepov, ni več opravljala različnih funkcij, ki so utemeljevale prvo uvrstitev njenega imena na sporna seznama in zaporedna podaljšanja te uvrstitve. Razvidno je tudi, da je bil Svet pravočasno obveščen o tem prenehanju funkcij. Vendar Svet kljub tem okoliščinam še vedno ni predložil zadostnih dokazov, na podlagi katerih bi se lahko štelo, da je ob koncu zadevnega obdobja pregleda še vedno obstajala zadostna povezava med tožečo stranko in varnostnimi razmerami, v katerih je prišlo do kršitev človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo. V teh okoliščinah se Svet za utemeljitev ohranitve omejevalnih ukrepov proti tožeči stranki ne more upravičeno sklicevati na dejstvo, da ta ni zavzela stališča, s katerim bi se distancirala od nekdanjega režima, ki je bil na oblasti v Demokratični republiki Kongo. V posebnih okoliščinah te zadeve tak argument torej ne more zadostovati za utemeljitev izpodbijanih aktov.

79 Zato Svet ob upoštevanju ugovorov tožeče stranke ni mogel dokazati utemeljenosti ohranitve zadevnih omejevalnih ukrepov v zvezi z njo.

80 Iz tega izhaja, da je Svet storil napako pri presoji, ko je v izpodbijanih aktih ugotovil, da je uvrstitev tožeče stranke na sporna seznama še naprej utemeljena z dejstvom, da je sodelovala pri načrtovanju, vodenju ali storitvi dejanj, ki pomenijo hudo kršitev ali zlorabo človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo.

81 Zato je treba ugoditi drugemu delu drugega tožbenega razloga, ne da bi bilo treba odločiti o drugih trditvah tožeče stranke in o prvem delu tega tožbenega razloga.

82 Glede na navedeno je treba izpodbijana akta razglasiti za nična v delu, ki se nanaša na tožečo stranko, ne da bi bilo treba preučiti prvi tožbeni razlog tožeče stranke.

Časovni učinki razglasitve delne ničnosti Sklepa 2020/2033

83 V zvezi s predlogom, ki ga je Svet podal podredno v odgovoru na tožbo, naj se učinki Sklepa 2020/2033 ohranijo, dokler ne začne učinkovati delna razglasitev ničnosti Izvedbene uredbe 2020/2021 za tožečo stranko, je treba opozoriti, da je Svet s tem sklepom od 12. decembra 2020 do 12. decembra 2021 ohranil tožečo stranko na seznamu oseb, za katere veljajo omejevalni ukrepi iz Priloge II k Sklepu 2010/788.

84 Vendar je Svet s Sklepom Sveta (SZVP) 2021/2181 z dne 9. decembra 2021 o spremembi Sklepa 2010/788 (UL 2021, L 443, str. 75) posodobil seznam oseb, za katere veljajo omejevalni ukrepi iz Priloge II k Sklepu 2010/788, in na tem seznamu ohranil tožečo stranko do 12. decembra 2022.

85 Čeprav torej razglasitev ničnosti Sklepa 2020/2033 v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko, pomeni razglasitev ničnosti uvrstitve njenega imena na seznam iz Priloge II k Sklepu 2010/788 za obdobje od 12. decembra 2020 do 12. decembra 2021, se s to razglasitvijo ničnosti po drugi strani ne more podvomiti o zakonitosti te uvrstitve za naslednje obdobje, saj se ta tožba ne nanaša na Sklep 2021/2181.

86 Ker za tožečo stranko zdaj veljajo novi omejevalni ukrepi, je podredni predlog Sveta v zvezi s časovnimi učinki razglasitve delne ničnosti Sklepa 2020/2033 iz točke 83 zgoraj postal brezpredmeten.

Stroški

87 V skladu s členom 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker Svet ni uspel, se mu v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi senat)

razsodilo:

1. **Sklep Sveta (SZVP) 2020/2033 z dne 10. decembra 2020 o spremembi Sklepa 2010/788/SZVP o omejitvenih ukrepih proti Demokratični republiki Kongo in Izvedbena uredba Sveta (EU) 2020/2021 z dne 10. decembra 2020 o izvajanju člena 9 Uredbe (ES) št. 1183/2005 o uvedbi določenih posebnih omejevalnih ukrepov za osebe, ki kršijo embargo na orožje glede Demokratične republike Kongo se razglasita za nična v delih, v katerih se nanašata na Ferdinanda Ilungo Luyoya.**

2. **Svetu Evropske unije se naloži plačilo stroškov.**

da Silva Passos Reine Truchot

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 27. aprila 2022.

Podpisi